

DWI-klanten luchten hun hart in Multiloog-gesprekken

Bijstandsontvangers voelen zich door de Dienst Werk en Inkomen soms behoorlijk in het nauw gedreven. In de Multiloog-gespreksgroepen luchten zij hun hart en wisselen ervaringen uit. Tekst Marcel Schor

Beeld Erik Veld

“Mensen zijn te veel gericht op presteren en concurreren. Het zou mooi zijn als we weer meer met elkaar samen gaan doen”, meent psycholoog Heinz Mölders. Hij is de initiatiefnemer van de Multiloog-gesprekken, waarbij mensen in groepsverband op een openhartige manier vervelende ervaringen uitwisselen.

Mölders probeert mensen weerbaarder te maken. “Multiloog draait om de mens als ervaringsdeskundige van het dagelijks leven. Wij praten bijvoorbeeld over hoe het is om met hulpverleners en artsen te maken te krijgen. Vaak hoor ik dat een dokter te weinig tijd voor een patiënt heeft. Ik wijs dan op het totaalplaatje: de medische wereld wringt door een economische benadering, maar iemand is meer dan alleen een patiënt. Ook de positie van de hulpverlener komt dus aan bod.”

Multiloog gaat uit van gelijkwaardigheid: mensen worden niet onderbroken, niemand beoordeelt een ander, tips en adviezen zijn taboe.

Een van de bijeenkomsten gaat over de dienstverlening door de Dienst Werk en Inkomen (DWI). Een gemengd gezelschap van vooral middelbare leeftijd meldt zich in gebouw Tetterode aan de Bilderdijkstraat. Heinz Mölders heet de aanwezigen welkom: “We organiseren deze dag samen met de Bijstandsbond. Wie begint?”

Rob IJzer: “Mensen worden door DWI als slaven tewerkgesteld. Ik werd tot vrijwilligerswerk gedwongen, waar ik door mijn reiskosten geld op moest toeleggen ook. Werken met behoud van armoede onder bijstandsregime. Vier dagen in de week voor de flauwekul, alsof ik straf verdien.” Deelnemster Trudy de Jager herkent dit: “Je wordt gewoon op het matje geroepen. Ze hebben allerlei trajecten maar je krijgt geen vergoeding.” IJzer: “Je moet er je eigen tijd in steken. Ze willen je in een stramen stoppen. Als dat niet lukt, dreigen ze met een korting op je uitkering.”

Ook Jan van Dam heeft de nodige ervaring met de Dienst Werk en Inkomen: “Ik moest bij de bloemenvailing solliciteren maar dat vertikte ik. En dus werd ik met 10 procent op mijn uitkering gekort. De volgende baan weigerde ik ook; dit keer 20 procent eraf. Helaas kreeg ik een zwaar ongeluk. DWI behandelde me daarna goed. Ze laten me nu met rust; ik heb geen sollicitatieplicht meer.”

De Jager maakt zich kwaad: “De geitenwollensokken-klantmanagers moesten weg ten gunste van ‘zakelijke managers’. Die willen zich niet in de cliënt verplaatsen. Ze willen een Amerikaans model invoeren. De hele dag in een plantenkas werken zie ik niet zitten. Alleen al van het idee word ik kribbig.”

Joke van Egmond: “De ontmenselijking van de samenleving lees je overal in de media. Ik word er bang van. Je zit met je uitkering in een afhankelijke positie. Ik kijk wel uit om naar DWI assertief te zijn. Je wordt dan als een oproerkraaiër gezien, met het risico dat de uitkering wordt gekort.”

Piet van der Lende, voorzitter van de Bijstandsbond, schuift aan: “In 1987 begon ik met de Bijstandsbond. Tegenwoordig krijg je te horen dat je zelf uit de problemen moet komen. Maar er zijn in onze samenleving structuren die mensen achterstellen zonder dat ze er iets tegen kunnen doen. Ik haal kracht uit dingen samen met lotgenoten doen. We voeren actie en spreken de politiek aan. Politici en bestuurders creëren geen banen meer maar stomen je klaar om tegen weinig of geen loon te werken. Je ziet tegelijkertijd dat het beeld over mensen in de bijstand steeds negatiever wordt.”

Mölders vraagt wat zou helpen om er

weer bovenop te komen. Van Egmond: “Als ik geestelijk weerbaarder word, kan ik zelf weer iets gaan doen. Van de politiek moeten we het niet meer hebben. Er was een tijd dat ik dit soort gesprekken niet durfde te voeren.”

Robin Wouters vult Van der Lende aan: “Je hebt elkaar nodig om je eigen angsten te overwinnen. Mensen schamen zich om te praten over de onmenselijke behandeling door DWI.”

Van der Lende: “Ik politiseer de schaamte van mensen in de bijstand. Ik maak me

kwaad maar zoek ook naar een verklaring. Waarom bedenken politici die strengere wetten? Dan blijkt dat

het om rationale argumenten gaat: ‘Denk eraan dat je blijft werken want anders kom je in de bijstand’. De bijstand moet een schrikbeeld zijn.”

In november en december zijn er weer Multiloog-bijeenkomsten, zie voor een overzicht de advertentie op pagina 2 van dit blad. De gesprekken worden gesubsidieerd en zijn daarom gratis.

Alle namen zijn om privacyredenen verzonnen behalve die van Heinz Mölders en Piet van der Lende.